

Marek Barański

Instytut Konserwacji Getty'ego

Ochrona Zabytków 39/4 (155), 314

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

INSTYTUT KONSERWACJI GETTY'EGO

Instytut Konserwacji Getty'ego (The Getty Conservation Institute – GCI) w Marino del Rey w Kalifornii powstał w 1982 r. Mimo że istnieje już prawie 5 lat, niewiele w Polsce o nim wiadomo. Jego działalność nie jest tak znana w środowisku ludzi związanych z muzealnictwem i ochroną zabytków jak Muzeum Paula Getty'ego w Malibu w USA czy Getty Center for the History of Art and the Humanities i Getty Center for Education in the Arts. A szkoda, bo wydaje się ona interesująca. Warto więc ją – choćby skrótowo – zaprezentować. Instytut Konserwacji Getty'ego zatrudnia 40 pracowników, a kieruje nim dyrektor, Luis Monreal.

Jako podstawę swego działania Instytut przyjął założenie, że konserwacja zabytków musi być prowadzona interdyscyplinarnie. W związku z tym zarówno w pracach badawczych prowadzonych przez Instytut, jak w działalności praktycznej obejmującej międzynarodową współpracę z osobami i organizacjami zajmującymi się ochroną dóbr kultury – biorą udział konserwatorzy, historycy sztuki oraz naukowcy reprezentujący różne dziedziny wiedzy.

Program działalności Instytutu obejmuje badania naukowe, szkolenie i dokumentację. W programie badań naukowych uwzględniono takie zagadnienia jak: badanie materiałów konserwatorskich i metod ich stosowania, włączenie i przystosowanie najnowszych technologii do prac konserwatorskich oraz badania laboratoryjne dla Museum J.P. Getty'ego. Jednym z ciekawszych badań, jakie prowadzi specjalista współpracujący z Instytutem, jest badanie oddziaływania świa-

tła i atmosfery na zabytki. Wyniki tych badań posłużą do opracowania zasad właściwej ekspozycji oraz metod ochrony zabytków przed destrukcyjnym działaniem światła i czynników atmosferycznych.

Program szkolenia zakłada ukierunkowanie i rozwój praktycznego kształcenia konserwatorów. Realizowany on jest przy współpracy różnych specjalistycznych ośrodków naukowych i badawczych na całym świecie. Instytut pomaga organizować oraz sam organizuje seminaria zawodowe, plenery (warsztaty) konserwatorskie oraz kursy z zakresu teorii i praktyki konserwacji zabytków. Program szkolenia obejmuje również najnowsze techniki badawcze i dokumentacyjne. W 1985 roku Instytut zapraszając jako wykładowców specjalistów z różnych dziedzin zorganizował warsztaty szkoleniowe na temat konserwacji szkła, modelowania i kopiowania obiektów zabytkowych, identyfikowania historycznych barwników tekstylnych. Konserwacji średniowiecznych malowideł ściennych poświęcony był specjalny kurs zorganizowany wspólnie z University of London, a konserwacji metalu – seminarium przygotowane już tylko przez Instytut. W ramach realizacji programu dokumentacji Instytut zbiera wszelkie dane na temat konserwacji zabytków i ochrony dóbr kultury, które teraz gromadzone mogą być wykorzystane już dziś lub w przyszłości. Instytut włączony jest do systemu Conservation Information Network (w ramach którego działa m.in. ICCROM). Celem tego systemu jest objęcie komputeryzacją ogólnoswiatowych informacji konserwatorskich oraz udostępnianie ich instytu-

com i osobom zainteresowanym ochroną i badaniem zabytków.

Instytut Konserwacji Getty'ego jest współorganizatorem międzynarodowych seminariów i konferencji. Dla przykładu można tu wymienić spotkanie na temat konserwacji wyrobów z laki w Urushi czy konferencję na temat konserwacji zabytków i miejsc archeologicznych, która odbyła się w Mexico-City w 1986 roku, a jej celem było m.in. pogłębienie współpracy pomiędzy archeologami i konserwatorami. Wszystkie dokonania Instytutu przedstawiane są w „The Getty Conservation Institute Newsletter”. Biuletyn ten ukazuje się 3 razy w roku.

Instytut Konserwacji Getty'ego jest jedną z instytucji nadającej kierunek działalności badawczej i konserwatorskiej w Stanach Zjednoczonych. Światowe środowisko konserwatorów wiąże z nim nadzieję, że jeszcze bardziej zaktywizuje on społeczeństwo amerykańskie oraz wpłynie na włączenie się tamtejszych laboratoriów i instytutów naukowych do prac prowadzonych w ramach programu ochrony ogólnoswiatowego dziedzictwa kultury.

Instytut, jako placówka umożliwiająca wymianę myśli i dokonań konserwatorskich, może stać się ważnym ogniwem w światowym ruchu ochrony zabytków. Konserwatorzy z Europy, w tym również z Polski, liczą na to, że te nowe możliwości Instytutu w zakresie wymiany informacji konserwatorskich będą mogły być wykorzystane w praktyce i przyczynią się do utrzymania i zachowania dla przyszłych pokoleń większej liczby pomników światowej kultury.

Marek Barański

LIST DO REDAKCJI

Podjęty przez Pana Piotra Dobosza ważny problem *Ochrony nazw historycznych...* (O.Z., XXXIX: 1986, nr 1, s. 23 n.) był już doceniany przez nowo formującą się administrację zarządzającą się po rozbiorach Państwa Polskiego, o czym świadczą może dokument, który przytaczam w odpisie z akt Magistratu m. Łęczycy: „2 maja 1921. Okólnik Departamen-

tu Administracyjnego Woj. Łódzkiego – Do wszystkich Panów Starostów – Prezydentów miasta ... Wobec przemianowywania nazw ulic i placów zwłaszcza starych historycznych Województwo powołując się na dekret o opiece nad zabytkami sztuki i kultury (Dz.Pr. nr 16 z dnia 6 listopada 1918 r.) poleca się Panom

starostom – zasięgać opinii Wojewódzkiego Oddziału Ministerstwa Sztuki i Kultury względnie d. konserwatora państwowego we wszystkich wypadkach projektowanych zmian dawnych nazw ulic i placów. Podpisany Wojewoda Jaszczółd". (?)

Wanda Puget